

הקשר בין תגובות רגשיות לאחר שבר צוואר הירך לסמן הדלקת CRP

שרון חרל"פ אשכנזי¹, מירי כהן^{1,2}, שאול שגיב⁴, נמרוד רוזן⁵, רוני וייס⁴, שאדי צאלח⁴,
אסעד דראושה⁵, מיכאל עסאף³, עצמון צור³, גרשון וולפין³

¹החוג לגרונטולוגיה ²ובית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה, ³בית חולים לגליל
המערבי, ⁴מרכז רפואי קפלן, ⁵מרכז רפואי העמק

רקע:

- שבר בצוואר הירך הינו בין גורמי האשפוז הנפוצים ביותר בקרב הזקנים ומהווה מצב דחק רב עוצמה.
- יחד עם זאת, האופן בו התגובות הפיזיולוגיות מושפעות ממשאבים אישיים כגון חוסן נפשי, אסטרטגיות ההתמודדות והתגובות הרגשיות לאירוע הדחק נחקר במידה מועטה.
- CRP הינו חלבון שרמתו עולה במצבי דלקת ובמצבי דחק ולעיתים קרובות נעשה בו שימוש כסמן לרמת הדלקת בגוף.
- רמות נמוכות של סמן הדלקת CRP בדם מהוות גורם משפיע על החלמה ומצב בריאות ובו זמנית מושפע ממצוקה רגשית ודיכאון.
- לא נמצאו עד כה מחקרים שבדקו קשר בין אסטרטגיות התמודדות ותגובות רגשיות לבין סמן ה- CRP לאחר שבר צוואר הירך.

מטרה: לבחון את הקשר בין חוסן נפשי, אסטרטגיות התמודדות של ויסות רגשות, רגשות שליליים וחיוביים, דיכאון וחרדה לבין סמן דלקת CRP לאחר שבר צוואר הירך.

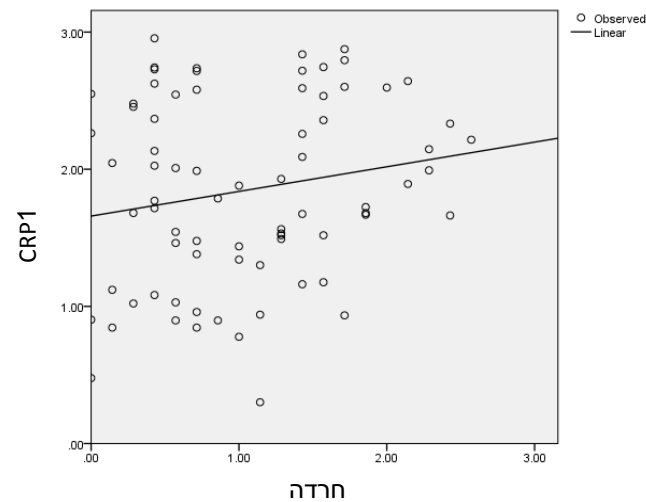
שיטה:

- מחקר פרוספקטיבי בשלוש נקודות זמן (יוצגו ממצאים ראשוניים).
- השתתפו 127 חולים בני 55 ומעלה, שאושפזו במחלקות האורתופדיות של שלושה בתי חולים מרכזיים בישראל, עקב שבר צוואר הירך ומיועדים לעבור ניתוח.
- המשתתפים ענו על שאלוני חוסן נפשי, אסטרטגיות ויסות רגשות מסתגלות ולא מסתגלות, רגשות שליליים וחיוביים, דיכאון, חרדה וכן, נלקחו מדדי CRP.

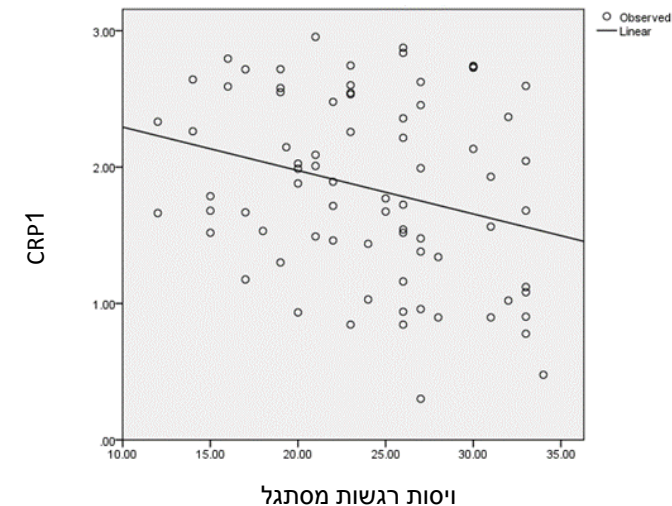
ממצאים:

- לאחר בקרה על משתני רקע במודלים של רגרסיה, נמצא שככול שהחוסן הנפשי גבוה יותר ונעשה שימוש רב יותר באסטרטגיות התמודדות של ויסות רגשות מסתגלות, כך, הרגשות השליליים החרדה והדיכאון נמוכים יותר ורמת הרגשות החיוביים גבוהה יותר.
- ככול שהשימוש רב יותר באסטרטגיות התמודדות של ויסות רגשות מסתגלות ורמות חרדה נמוכות יותר, כך רמות ה-CRP נמוכות יותר.

הקשר בין חרדה ל CRP

הקשר בין ויסות רגשות מסתגל ל CRP

מסקנות:

- בעוד רמת הדלקת בגוף עולה בדרך כלל בעקבות שבר וניתוח, רמת ה-CRP היתה נמוכה בקרב משתתפים שנטו להשתמש באסטרטגיות ויסות רגשות מסתגלות וסבלו מרמות חרדה נמוכות יותר.
- רמת ה-CRP יכולה להצביע על סיכון ליותר סיבוכים ולהחלמה פחות טובה אצל אנשים זקנים.
- על כן, נחוצה התערבות פסיכו-סוציאלית מיידיית בתחילת האשפוז להגברת השימוש באסטרטגיות מסתגלות של ויסות רגשות והפחתת חרדה לשיפור מצב נפשי והגברת סיכויי החלמה אצל אנשים זקנים.